

Toespraak opening erfgoedfestival Over Grenzen van Gelderland

Arnhem, 23 mei 2018

Dames en heren, grenzen te over in Gelderland.

Daarom vind ik *Over Grenzen van Gelderland* ook zo'n mooi Gelders thema voor de vijfde editie van het erfgoedfestival.

Het festival beperkt zich dit jaar niet tot Gelderland, Limburg doet ook mee.

Limburg grenst met meer kilometers aan de Nederlandse buurlanden dan aan andere provincies.

Gelderland deelt in Nederland een grens met maar liefst zes andere provincies.

Dat kan geen andere provincie zeggen. We raken dus aan de helft van ons land.

En daarbuiten delen we een grens met de Duitse deelstaat Nordrhein-Westalen.

Binnen Gelderland markeren de Rijn, de Waal, de Maas en de IJssel vanouds de grenzen tussen de verschillende regio's: de Achterhoek, de Veluwe en Rivierenland.

Toch is er iets gekks met hoe wij tegen grenzen aankijken.

Wij zijn geneigd te benadrukken wat ons scheidt.

We zien grenzen vooral als een afbakening van wat van ons is.

Dat gebeurt al op de kleuterschool, waar we kinderen leren vooral binnen de lijntjes te kleuren.

Als je wat ouder bent, leer je op een sociale vaardigheids- of kanjertraining vooral je eigen grenzen te bewaken.

En grensoverschrijdend gedrag heeft een alles behalve positieve bijklank.

Maar we kunnen ook anders naar grenzen kijken.

Grenzen nodigen je uit, sterker nog, dagen je zelfs uit er overheen te gaan, en de verbinding te zoeken met wat aan de andere kant ligt.

We kijken vol bewondering naar topsporters die telkens hun grenzen verleggen om een nog betere prestatie neer te zetten.

Ook in de verkeerspsychologie is men anders tegen grenzen aan gaan kijken. De Steenstraat hier in Arnhem bijvoorbeeld, is ingericht volgens het principe van *shared space*.

Het idee is dat automobilisten en fietsers alerter en oplettender zijn, als hun rijbanen en fietspaden niet langer duidelijk begrensd zijn.

Gebleken is dat het weghalen van grenzen de verkeersveiligheid juist bevordert.

Iemand die ook grensoverschrijdend verdrag vertoonde, was mijn voorvader Gilles Corneille.

Hij was een hugenoot uit Lille, een kleermaker, die in 1640 Frankrijk moest ontvluchten en met zijn gezin naar Leiden kwam.

Ergens in de achttiende eeuw veranderde de achternaam van onze tak van Corneille in Cornielje.

Eén van de nakomelingen van Gilles Corneille was George Cornielje, aan wie u net al ongemerkt voorbij gelopen bent.

Zijn portret hangt, samen met dat van 49 anderen, op de Binnenplaats.

Allemaal Gelderlanders die op enig moment in hun leven onze provincie verlieten, of er juist naartoe trokken.

George Cornielje was de opa van mijn vader Jozef.

Hij kwam van Leiden naar Gelderland.

George woonde eerst in Elst, en vestigde zich in 1875 als tuinman in Spijk.

Met zijn vrouw Theodora kreeg hij dertien kinderen en maar liefst 78 kleinkinderen, onder wie dus mijn vader.

Daarom zijn al die Cornieljes in Gelderland familie van mij, maar ik sta er niet voor in.

Terug naar het festival.

Ik raad u aan allemaal naar de website **erfgoodfestival.nl** te gaan.

Daar vindt u het digitale programmaboekje en de agenda met alle festivalactiviteiten tot en met 22 juli.

Een greep uit het aanbod:

- Fietsen langs en over grenzen;
- Locatietheater op heel veel verschillende plekken;
- *Minecraft events* met gamers en archeologen;
- Exposities over het hertogdom Gelre in vier kerken, in Arnhem, Nijmegen, Zutphen en Roermond;

En nog heel veel meer.

Zo'n uitgebreid en veelzijdig programma kun je niet alleen organiseren.

Daarom wil ik de vijftien organisaties bedanken die dit erfgoedfestival mede mogelijk hebben gemaakt: de provincie Limburg, de gemeenten, culturele organisaties en de cultuurfondsen, en heel veel sponsoren.

Welke dat precies zijn, ziet u ook op de site.

Ik besluit met een groot compliment aan festivaldirecteur Dolly Verhoeven en haar mensen.

Jullie zijn er met elkaar in geslaagd wederom een grenzeloos goed festival neer te zetten, en daar mogen we met z'n allen heel trots op zijn.